Kódování a komprese dat 2022/2023: Projekt

Téma: Komprese obrazových dat s využitím Huffmanova kódování

Datum odevzdání: nejpozději do 5. 5. 2023 (včetně) prostřednictvím IS VUT.

Forma odevzdání: elektronicky - soubory v archívu ZIP

Počet bodů: max. 30

Poznámka: k zadání projektu je v IS VUT zveřejněna sada testovacích obrázků

<u>Dotazy:</u> vasicek@fit.vutbr.cz

Zadání:

Cílem projektu je v programovacím jazyce C/C++ vytvořit aplikaci pro kompresi šedo tónových obrazových dat, kde se uplatní princip Huffmanova kódování. Vytvořené řešení musí být spustitelné coby tzv. konzolová aplikace (tj. z příkazového řádku) pod OS Linux v prostředí počítačové sítě FIT VUT v Brně.

Podrobné pokyny k vypracování:

a) formát vstupních dat:

Vstupní data pro tuto aplikaci budou reprezentována sadou obrázků ve formátu RAW (surová data bez hlavičky a bez použití komprese). Jednotlivé obrazové body (pixely) těchto referenčních obrázků mohou nabývat hodnot odstínů šedi v intervalu 0 až 255. Z důvodu použití RAW formátu je tedy nutné aplikaci prostřednictvím parametru v příkazové řádce definovat velikost vstupního obrazu.

b) zpracování vstupních dat:

Vytvořená aplikace musí být schopna volitelně (na základě parametru v příkazovém řádku) pracovat se vstupními obrazovými daty dvěma různými způsoby. Tedy buď bereme v potaz *přímo hodnotu samotných pixelů* nebo bude použit vhodný *model umožňující zvýšit kompresní výkonnost*. Jako model lze použít diference sousedních pixelů (viz úvodní slidy KKO).

Implementujte adaptivní metodu skenování obrazu (viz skenování obrazových dat v části věnující se RLE), přičemž uvažujte minimálně dva typy průchodu: horizontální a vertikální. Volbu průchodu provádějte tak, aby bylo dosaženo co nejvyšší kompresní účinnosti. Obraz pro zpracování rozložte na menší bloky o fixní (např. 8x8 pixelů) nebo adaptivní velikosti a volbu průchodu provádějte pro každý blok nezávisle.

c) funkce a uživatelské rozhraní:

Výsledné řešení bude mít charakter aplikace spustitelné z příkazového řádku pomocí příkazu *huff_codec*, který získáme po překladu zdrojových kódů vlastní implementace. Funkci aplikace bude možné řídit pomocí sady přepínačů či parametrů zadávaných na příkazovém řádku:

- -c volba režimu, aplikace bude vstupní soubor komprimovat,
- -d volba režimu, aplikace bude vstupní soubor dekoprimovat,
- -m aktivuje model (viz bod b) zadání) pro předzpracování vstupních dat
- -a aktivuje režim adaptivního skenování obrazu (viz bod b) zadání); jinak je použito sekvenční skenování v horizontálním směru (tzn tak, jak jsou za sebou uložena data)
- -i < ifile> název vstupního souboru. Dle režimu činnosti aplikace, viz přepínače -c/-d výše, se jedná buď o data určená ke kompresi nebo dekompresi.
- -o <ofile> název výstupního souboru. Dle režimu činnosti aplikace, viz přepínače -c/-d výše, se jedná buď o zkomprimovaná či dekomprimovaná data,
- -w <width_value> udává šířku obrazu, přičemž platí vztah width_value>= 1. Parametr se zadává pouze v případě komprese, aby aplikace věděla, jak široký obraz je. Pro potřeby dekomprese je nutné uložit všechny potřebné informace do výstupního souboru.
- -h vypíše nápovědu na standardní výstup a ukončí se.

Huffmanovo kódování lze implementovat v libovolné verzi, avšak doporučena je kanonická verze.

d) komentáře zdrojových kódů:

Zdrojový kód vhodně komentujte. Komentujte zejména parametry a činnost funkcí, datové typy, lokální proměnné (pokud to nebude z názvu přímo vyplývat).

Každý zdrojový soubor opatřete hlavičkou, ve které bude datum vytvoření, název a stručný popis souboru a informace o autorovi – jméno, příjmení a login.

e) kompilátor a prostředí:

Odevzdané řešení musí být možné přeložit/spustit na serveru *merlin.fit.vutbr.cz*, kde bude také probíhat ověření funkčnosti a měření výkonnosti aplikace (viz odstavec g) zadání).

f) dokumentace:

Součástí odevzdaného řešení bude stručná dokumentace, která bude na začátku obsahovat stručný rozbor řešeného problému (není žádoucí opisovat dlouhé teoretické statě z odborné literatury či studijních materiálů). Dále nástin vlastního řešení včetně např. vysvětlení funkce důležitých datových struktur a dalších relevantních aspektů. V neposlední řadě by měla dokumentace obsahovat i stručný návod k překladu/zprovoznění aplikace. Nezapomeňte v dokumentaci uvést i odkazy na použité informační zdroje, z nichž jste čerpali během řešení projektu.

Povinnou součástí dokumentace je taktéž vyhodnocení efektivity v těchto režimech činnosti:

- Komprese využívající statické skenování obrazu, bez modelu
- Komprese využívající statické skenování obrazu, s modelem (tj. parametr -m)
- Komprese využívající adaptivní skenování obrazu, bez modelu (tj. parametr -a)
- Komprese využívající adaptivní skenování obrazu, s modelem (tj. parametry -a -m)

Efektivitu komprese vyjádřete coby průměrný počet bitů potřebný na zakódování jednoho pixelu obrazu a času komprese ve výše uvedených režimech činnosti nezávisle pro jednotlivé případy obrazových dat. Naměřená data prezentujte formou tabulky. Pro každý obraz spočtěte entropii zdroje, budeme-li uvažovat, že výskyty hodnot jsou izolované a navzájem nezávislé. Uveďte také průměrný počet bitů pro jednotlivé metody vypočtený přes všechna přiložená data.

Rozsah dokumentace by neměl přesáhnout 4 strany formátu A4.

g) odevzdává se (checklist):

Archív ve formátu ZIP, který bude mít následující obsah:

- zdrojové soubory vlastní implementace v jazyce C/C++
- Makefile soubor (zavoláním *make* musí vzniknout spustitelný soubor *huff codec*)
- dokumentaci ve formátu PDF

Použití externích knihoven není dovoleno s výjimkou libdivsufsort. Použijete-li knihovnu, nezapomeňte ji umístit do odevzdávaného archívu. Makefile konstruujte tak, aby volal pouze příkazy související s GCC/G++, nikoliv cmake, příkazy shellu apod.

h) bonusové body:

Prvních 5 řešitelů s nejefektivnější implementací z pohledu dosažené míry komprese a rychlosti komprese a dekomprese má možnost získat až 5 bonusových bodů.

Literatura:

- [1] Salomon, D.: "Data Compression, The Complete Reference," NY, USA, Springer, 2000
- [2] Učební texty do předmětu Kódování a komprese dat, Brno, FIT VUT, 2006
- [3] Přednášky k předmětu Kódování a komprese dat

Tipy a rady na závěr:

- Důležitou vlastností je přenositelnost. Pro různé platformy může být velikost typů int, long různá. Těmto problémům se vyhneme použitím předdefinovaných typů *int8_t*, *int16_t*, *int32_t*, *u int_8_t* apod., které jsou definovány v knihovně sys/types.h.
- Pro zpracování parametru příkazové řádky je výhodné využít funkce *getopt* (resp. *getopt long*), jejíž rozhraní je definováno v unistd.h (resp. getopt.h).
- Pro implementaci některých datových struktur a operací s nimi může být výhodné použít v aplikaci knihovnu STL (C++ Standard Template Library).
- Pro ladění potíží s pamětí (Segmentation fault apod.) doporučuji použít nástroj *valgrind*, který se používá na aplikaci zkompilovanou pomocí *make debug* (příp. *gcc -ggdb3*).
- Pro účely ladění lze použít debugger *DDD* (DataDisplayDebugger), který je grafickou nadstavbou nad *gdb*. Opět je vhodné kompilovat kód pomocí *make debug*.